

ת"פ (חיפה) 19269-08-24 - מדינת ישראל נ' אמיר סלאח

ת"פ (חיפה) 19269-08-24 - מדינת ישראל נ' אמיר סלאח מחוזי חיפה

ת"פ (חיפה) 19269-08-24

מדינת ישראל

נגד

אמיר סלאח (עציר)

בית המשפט המחוזי בחיפה

[21.04.2025]

כב' הנשיא, השופט אבי לוי

גזר דין

הנאשם, אמיר סלאח, הורשע ביום 5.12.24 - בהתאם להודאתו במסגרת הסדר טיעון - בעבירות שנכללו בכתב אישום מתוקן אשר הוגש נגדו, ואשר עניין נשיאת נשק והובלתו לפי סעיפים 144(ב) רישא וסיפה לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין" או "החוק"), וכן סיוע לירי מנשק חם לפי סעיפים 340א(א) בצירוף לסעיף 31 לחוק.

במסגרת ההסדר הנ"ל הוסכם כי הצדדים יטענו לעניין העונש באופן חופשי.

עובדות כתב האישום המתוקן

ביום 26.7.24 בשעה 00:30 לערך, הלך הנאשם ברחוב אל עין בכפר פורידיס, סמוך לחנות המזון "קינג סטור" כאשר הוא נושא ומוביל על גופו אקדח מסוג גלוק, טעון במחסנית ובה לפחות חמישה כדורי אקדח בקוטר 9 מ"מ, ונכנס לסמטה הסמוכה לחנות והנמצאת באזור מגורים. כשהוא בסמטה סייע הנאשם לאדם אחר, שזהותו אינה ידועה במדויק למאשימה, לירות באמצעות האקדח, לפחות חמישה כדורים באוויר. באותה עת, שהו בקרבת הסמטה שוטר ומתנדב משטרה. מששמעו השוטר והמתנדב את קול הירי, נכנסו לניידת ונסעו אל רחוב אל עין. לאחר ביצוע הירי, יצא הנאשם בריצה מן הסמטה אל רחוב על עין, כשהוא נושא ומוביל את האקדח, המחסנית והכדורים ומשראה את ניידת המשטרה, השליך את האקדח מידי, אולם האקדח נתפס על ידי השוטר והמתנדב והנאשם נעצר והובל לתחנת המשטרה.

תסקיר לעניין העונש

ביום 9.1.25 הגיש שירות המבחן לתיק בית המשפט תסקיר לעניין עונשו של הנאשם. פורט, כי הנאשם הוא בן 20, רווק וטרם מעצרו התגורר בפורידיס ועבד בתחנת דלק.

שירות המבחן התרשם מן הנאשם ככזה המתקשה לשקול כדבעי את השלכות מעשיו, וכן כמי שמתקשה להציב לעצמו גבולות פנימיים, בעיקר במצבי דחק. קצינת המבחן פירטה, כי הנאשם נוקט בגישה מצמצמת בכל הנוגע למעורבותו עם גורמים שוליים בסביבת מקום מגוריו. חרטתו בגין מעשיו צוינה ככזאת המהווה חרטה פורמלית בלבד. שירות המבחן הצביע על מספר גורמים מרכזיים מקדמי סיכון לעבריינות אצל הנאשם (אופי העבירות, העדר אמפטיה מצדו וכן אותן הבחנות שפורטו לעיל). לצד אלו צוינו מספר גורמים המהווים סיכוי לשיקום (העדר הרשעות קודמות ותפקוד מסתגל).

לאור המקובץ, צוין כי רמת הסיכון להישנות עבירות אלימות הינה בינונית. הודגש, כי בעניינו של הנאשם גורמי הסיכון גוברים על גורמי הסיכוי לשיקום. משאלה הם פני הדברים, לא היה באפשרות שירות המבחן לבוא בהמלצה על אודות חלופת ענישה או שיקום במסגרת הקהילה, העשוי להפחית את הסיכון להישנות עבירות נוספות. הומלץ להשית על הנאשם ענישה הרתעתית מאחורי סורג ובריא.

ראיות לעניין העונש

המאשימה לא הציגה ראיות לעניין העונש בעניינו של הנאשם, וציינה כי הוא נעדר עבר פלילי.

טיעוני הצדדים לעניין העונש

המאשימה

ב"כ המאשימה המלומדת, עו"ד אביבית קבדה, הגישה מסמך טיעונים לעונש (טעת/1) בכתב והוסיפה על דברים אלו בע"פ. הפרקליטה המלומדת עמדה על המסוכנות הניבטת מן העבירות שביצע הנאשם, ועל הצורך העז למגרן ולהשית בגין ענישה הרתעתית - מחמירה. הודגש, כי עסקינן בנשיאה והובלה מתוכננת וכן סיוע לירי בשטח בנוי, על כל המשמעויות המסוכנות הנלוות למעשה שכזה. המאשימה הפנתה לפסיקה מתאימה, וציינה, כי לשיטתה יש לשרטט בעניינו של הנאשם מתחם ענישה הנע בין 36 לבין 54 חודשי מאסר לריצוי בפועל. באשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוען של העבירות הוזכר, כי תסקיר שירות המבחן לא בא בסופו של יום בהמלצה שיקומית בעניינו של הנאשם, כפי שפורט לעיל. הפרקליטה התייחסה להודאתו של הנאשם ולהיעדר עברו הפלילי, לצד הצורך בהרתעת הרבים נוכח מעשיו, וסברה כי יש למקם את עונשו של הנאשם בחלקו האמצעי של מתחם הענישה שהוצע, לצד ענישה נלווית וקנס כספי.

ההגנה

ב"כ הנאשם המלומדת, עו"ד מיכל קורן, עמדה על כך כי מבצע העבירה העיקרי בתיק זה לא נתפס, בניגוד לנאשם שהיה לדבריה "שליח" בלבד. הסנגורית הצביעה בהקשר זה על גילו הצעיר יחסית של הנאשם ועל העדר עברו הפלילי. עוד הצביעה הסנגורית על פסיקה נוהגת, אשר לדידה מכווניה את בית המשפט לשרטט מתחם ענישה נמוך בהרבה מזה שאליו עתרה המאשימה ומכל מקום, להציב את עונשו של הנאשם בתחתית מתחם ענישה זה.

דבריו של הנאשם

הנאשם ציין כי הוא מצטער על מעשיו וביקש סליחה.

דין והכרעה

האירוע, המגולל בכתב - האישום, שבעובדותיו הודה הנאשם, נשיאתו, של נשק בלתי חוקי, הובלתו, וסיוע לביצוע ירי מחייב תגובה עונשית הולמת. מדינה ריבונית ומתוקנת איננה יכולה לקבל תופעה שבמסגרתה נעשה שימוש כלשהו בנשק שנישא שלא כדין, בטבורו של שטח בנוי.

ככלל, עת נפנים לבצע את מלאכת הענישה, העיקרון המנחה שנקבע במסגרת תורת הבניית שיקול-הדעת השיפוטי, הוא עקרון ההלימה: משמע, שימור יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג העונש המוטל עליו ומידתו. על מנת לשמר יחס זה, עובר לקביעת העונש יש לשרטט מתחם עונש הולם, מתוך התחשבות בערך החברתי בו פגע המעשה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה. מכאן, לאחר קביעת המתחם, וככל שבית-המשפט לא מצא לנכון לסטות הימנו מטעמים של שיקום או של הגנה על הציבור, ייקבע העונש המתאים לנאשם בשים לב לנסיבותיו האישיות ולנתונים נוספים, הללו שאינם קשורים בביצוע העבירה.

העבירות החמורות שאותן ביצע הנאשם מהוות "אירוע אחד", שכן בהחלט קיים בין קשר הדוק - העבירות התרחשו כחלק בלתי נפרד מן הסיוע לירי בסמטה ומריצת הנאשם לאחר מכן, כאשר הוא נושא את כלי הנשק (ראו לעניין זה: ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל, מפי כב' השופטת ברק-ארז (ניתן ביום 29.10.14); ע"פ 9308/12 עיסא נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 30.7.15). משכך, ייקבע מתחם עונש אחד הולם לכלל המעשים (סעיף 40(א) לחוק). ויודגש, על אף קביעה זאת, יישמר בגזירת העונש יחס הולם בין חומרת מכלול המעשים ומידת אשמו של הנאשם לבין תקופת המאסר שיהא עליו לרצות (סעיף 40(ג) לחוק).

בכל הנוגע לערכים החברתיים המוגנים שנפגעו כפועל יוצא ממעשיו של נאשם, הרי שהדברים מובנים מאליהם. המוביל נשק בלא רשות על פי דין והמסייע לעשות בו שימוש פוגע בראשונה בביטחון המדינה ובמנגנוני שלטונה; בשלום הציבור ובסדר הציבורי. הוא פוגע בביטחון הציבור וחושף אותו לאירועי טרור עויין כמו גם פלילי המבוצעים באמצעות נשק המושג שלא כחוק. הפגיעה בערכים אלו במקרה זה היא ממשית.

מתאימים לעניין זה הדברים שנכתבו במסגרתו של ע"פ 5522/20 חלייחל נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 24.2.21) והנוגעים לעבירות שעניינן נשיאה או הובלה של כלי נשק, ולפיהם -

"סעיף 144(ב) לחוק העונשין אוסר על נשיאה או הובלה של כלי-נשק, "בלא רשות על פי דין". האיסור נועד להגן על ערך חיי האדם, שלמות גופו ונפשו, כמו גם לקדם את השמירה על הסדר הציבורי ואורח חיים תקין, שלו ובטוח... עבירה זו, כמו יתר עבירות הנשק, נועדה למנוע התנהגות מסוכנת, ולמזער את הפוטנציאל לגרימת נזקים חמורים. אכן, נשיאה והובלה של כלי-נשק, הרי היא לעיתים רק הסנונית הראשונה, בואכה מעשים חמורים יותר..." (ההדגשה אינה במקור).

על מנת לשרטט כדבעי את מתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם עיינתי בפסיקה רחבה העוסקת בעבירות נשק (נשיאה והובלה) וכן בעבירות ירי מנשק חם (וסיוע להן) נמצאתי למד, כי בשנים האחרונות חלה מגמת החמרה בענישה, הבאה לידי ביטוי בפסיקת הערכאות השונות הנוגעת לעבירה אלו. כאן המקום להביא את עמדתו הנכונה והבלתי מתפשרת של בית המשפט העליון, עליה חזר פעם אחר פעם בשנים האחרונות, בציינו כי נשק בלתי-חוקי, המוחזק בידיים בלתי-מוסמכות, עלול בסופו של יום להגיע לכלל שימוש מסוכן, כפי שאכן קרה בנידון דידן.

ראו למשל הדברים שנכתבו במסגרתו של ע"פ 4406/19 מדינת ישראל נ' סובח, פסקאות 16-17 (ניתן ביום 5.11.2019) ולפיהם -

"השימוש בנשק חם ככלי ליישוב סכסוכים הפך לרעה חולה, וכמעשה של יום ביומו גובה חיי אדם ולעיתים אף את חייהם של חפים מפשע אשר כל חטאם היה כי התהלכו באותה עת ברחובה של עיר. בשנים האחרונות אף חלה עליה מתמדת במספר אירועי הירי המדווחים למשטרה (ראו למשל: דו"ח מבקר המדינה התמודדות משטרת ישראל עם החזקת אמצעי לחימה לא חוקיים ואירועי ירי ביישובי החברה הערבית וביישובים מעורבים 28 (2018)). על רקע המציאות אותה אנו חווים למרבה הצער מדי יום, אנו עדים לקריאה ציבורית נרגשת להגברת האכיפה כלפי עבירות נשק - ולהחמרה במדיניות הענישה הנוהגת[...]."

ברי, כי משקל ניכר בקביעת העונש בעבירות של החזקת ונשיאת נשק יש לתלות באופי הנשק, במידת קטלניותו, בכמות הנשקים המוחזקים, בתחמושת שנתפסה לצדו וכיוצ"ב. למעשה, "כבכל עבירה, גם בעבירות נשק קיים מדרג של חומרה, ושומה על בית המשפט להביאו בחשבון בבואו לקבוע את מתחם העונש ההולם" (ע"פ 9702/16 אלוליאיה נ' מדינת ישראל, פסקה 8, ניתן ביום 13.9.17) (ראו בנוסף לעניין זה: ע"פ 4059/17 סלמה נ' מדינת ישראל, פסקה 5, ניתן ביום 24.4.18).

ככלל, מדיניות הענישה הנוהגת הכללית לעבירות שעניין נשיאה והובלה של נשק שלא כדין באה לידי ביטוי במסגרתו של ע"פ 5602/22 מדינת ישראל נ' פלוני, ניתן ביום 14.9.22, שם נקבע, כי מתחם הענישה הרגיל שראוי לקבוע לנאשם בגיר בגין נשיאה בלתי חוקית של נשק חם במרחב הציבורי נע בין 30 ל-42 חודשי מאסר בין סורג ובריח. {עוד ראו - ע"פ 4077/22 מדינת ישראל נ' פלוני, ניתן ביום 28.7.22; ע"פ 9228/23 אגבאריה נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 26.5.24}.

עוד יש לזכור, כי במסגרתו של תיקון מס' 140 לחוק העונשין (תיקון מס' 140 - הוראת שעה), התשפ"ה-2025, הבא לידי ביטוי בסעיף 144(ז) לחוק, עוגנו עונשים מזעריים הנוגעים לעבירות שעניין החזקה, הובלה או סחר בנשק שלא כדין. בתיקון נקבע, כי העונש שיוטל על העברין במקרים אלו "לא יפחת ... מרבע העונש המרבי שנקבע לאותה עבירה, אלא אם כן החליט בית המשפט, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להקל בעונשו;...".

בל נשכח, כי במסגרתו של אירוע זה אין עבירת נשיאת הנשק עומדת לבדה, אלא היא מצטרפת לעבירה העוסקת בסיוע לירי מנשק חם; ראוי, והשוו, מספר מקרים העוסקים בעבירות ירי מנשק חם (ויודגש, כי מקרים אלו חמורים יותר מענייננו שכן עסקינן בעבירות מוגמרות, אשר חלקן אף ייצרו סכנה ממשית, ולא סיוע להן כבתיק דכאן) - ע"פ 9830/17 חמודה נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 8.3.18) - במסגרתו הושתו 30 חודשים לריצוי בפועל; ע"פ 1509/20 מדינת ישראל נ' נבארי (ניתן ביום 2.7.20) - הושתו 36 חודשי מאסר לריצוי בפועל; ע"פ 1244/15 אבו עאמר נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 18.4.16) - הושתו 44 חודשי מאסר לריצוי בפועל; ע"פ 8322/21 דחלה נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 13.4.22) - הושתו 36 חודשים.

בשלב זה, יש להתייחס אל הנסיבות הקשורות לביצוע העבירה (אלו המצוינות בסעיף 40ט לחוק). חלקו של הנאשם בביצועה של עבירת הירי אינו בלעדי, שכן הוא סייע לאחר לבצע ירי של חמישה כדורים באוויר מן הסמטה. עם זאת, לאחר מכן, ביצע עבירה מוגמרת של נשיאת נשק כשהוא רץ ונושא באמתחתו את האקדח (מסוג גלוק) כשהוא טעון במחסנית. ברי, כי נשיאת אקדח טעון במחסנית ובה, לכל הפחות, חמישה כדורים היא חמורה ומגלמת בה סיכון רב. למרבה המזל, אירוע זה הסתיים ללא פגיעות בגוף או ברכוש. הנאשם הבין היטב את מעשיו, ולראייה השליך את האקדח מידי משהבחין בניידת. הוא היה צריך להימנע מלבצעם. אין בנמצא סייג לאחריות פלילית כלשהו הנזקף לזכותו.

לאור כל המקובץ, מצאתי לנכון לקבוע מתחם ענישה בעניינו של הנאשם אשר נע בין 30 לבין 44 חודשי מאסר לריצוי בפועל, לצד עונשים נלווים.

מכאן, ראוי לבחון מהו העונש המתאים לנאשם בשים לב לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40יא לחוק). אכן יש לזקוף לזכותו של הנאשם את החיסכון המשמעותי בזמן שיפוטי יקר, הנגזר מהודאתו ומנטילת האחריות שביצע. עברו הפלילי נקי. ברי, כי עונש מאסר ממושך יפגע בנאשם שגילו צעיר. אזכיר, כי התסקיר לעניין העונש בעניינו של הנאשם נמנע מלבוא בהמלצה טיפולית מן הנימוקים שפורטו לעיל.

עוד סברתי כי בכגון דא בהחלט יש מקום להכליל בתוככי מתחם הענישה את השיקול שעניינו בהרתעת הרבים (בהתאם לסעיף 40ז לחוק); תוך העברת מסר לציבור הרחב שהתנהגות דומה אינה מקובלת במחוזותינו.

לאחר ששקלתי את כל השיקולים הדרושים לכך, מצאתי לנכון להטיל על הנאשם את העונשים הבאים:
א. 31 חודשי מאסר לריצוי בפועל מיום מעצרו.

ב. 10 חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור במשך 3 שנים עבירות בנשק לפי סעיף 144 לחוק העונשין.

זכות ערעור כחוק

ניתן היום, כ"ג ניסן תשפ"ה, 21 אפריל 2025, במעמד הצדדים.